

Pradžia > Mokymai, Teisminiai Tinklai Ir Agentūros > Austria

Pirminis teisėjų ir prokurorų mokymas Europos Sąjungoje

Turinį pateikė

Austrija

Austrija

Bendras aprašymas

Austrijos teismai yra atsakingi už pirminį bendrosios kompetencijos teismo teisėjų ir prokurorų mokymą. Toliau pateikiamas paaiškinimas susijęs tik su šiomis teisės specialistų grupėmis.

Austrijos teisėjų ir prokurorų pirminio mokymo etapas yra privalomas ir jį organizuoja bei vykdo keturių aukštesniųjų apygardos teismų (Vienos, Graco, Linco ir Insbruko) pirmininkai. Austrijoje, kitaip nei kai kuriose kitose šalyse, nėra teisėjų mokyklos ar akademijos, todėl taikomas decentralizuoto mokymo metodas.

Teisėjai stažuotojai ir prokurorai stažuotojai dalyvauja toje pačioje 4 metų trukmės pirminio mokymo veikloje; šiame etape specializacijos nėra.

Pagrindiniai pirminio mokymo elementai apibrėžti [Teisėjų ir prokurorų tarnybos įstatyme](#) ir [Teismo stažuotojų mokymo reglamente](#).

Konkretų pirminio mokymo modelį ir turinį nustato keturių aukštesniųjų apygardos teismų pirmininkai.

2021 m. liepos 1 d. duomenimis buvo 180 teismo stažuotojų ir prokurorų stažuotojų.

Galimybė dalyvauti pirminio mokymo veikloje

Baigęs teisės mokyklą, kiekvienas absolventas turi teisę į septynių mėnesių trukmės „stažuotę teisme“, o tai yra teisinis reikalavimas norint verstis „klasikine“ teisininko (t. y. teisėjo, prokuroro, teisininko ir notaro) profesija. Teikdami prašymą dėl stažuotės teisme, kandidatai privalo nurodyti, ar jie siekia būti priimti į teisminę parengiamąją tarnybą (t. y. tapti teisėju arba prokuroru). Tam tikromis aplinkybėmis prašymą galima pateikti atgaline data.

Atrankos į parengiamąją teisminę tarnybą procedūrą vykdo kompetentingas aukštesnysis apygardos teismas, atsižvelgdamas į kandidato gyvenamąją vietą.

Teismo praktiką sudaro 2–3 mėnesių trukmės paskyrimas į skirtingus bendrosios kompetencijos teismus, nagrinėjančius civilinės ir baudžiamosios teisės bylas.

Po pirmojo paskyrimo kiekvienas kandidatas kompetentingo apygardos teismo pirmininko akivaizdoje privalo laikyti testą, kuris apima ankstesnio paskyrimo temas. Jei kandidatas išlaiko testą, jis turi teisę dalyvauti kitame atrankos procedūros etape.

Antrąjį etapą sudaro du civilinės ir baudžiamosios teisės egzaminai raštu, per kuriuos kandidatai turi parengti teismo sprendimą remdamiesi tikra teismo byla. Kiekvienas iš šių egzaminų trunka penkias valandas. Sprendimų projektus vertina teisėjai arba prokurorai, dalyvaujantys pirminio mokymo veikloje.

Šie kandidatai, praėję antrąjį etapą, patenka į trečiąjį etapą, kurį sudaro keturi egzaminai žodžiu (civilinės teisės,

civilinio proceso, baudžiamosios teisės, baudžiamojo proceso), taip pat laikomi pirminio mokymo veikloje dalyvavusių teisėjų akivaizdoje.

Visi kandidatai, įveikę ankstesnius atrankos etapus, kviečiami į pokalbį, kuriame dalyvauja kompetentingo aukštesniojo apygardos teismo pirmininkas, taip pat vyresniosios prokuratūros ir Austrijos teisėjų asociacijos atstovas.

Tuomet aukštesniojo apygardos teismo pirmininkas, remdamasis atrankos etapų rezultatais ir standartizuotais rašytiniais vertinimais, kuriuos parengė už mokymą teismo paskyrimo metu atsakingi teisėjai, teikia atrinktas kandidatūras Federalinei teisingumo ministerijai.

Galiausiai Federalinė teisingumo ministerija kviečia kandidatus į galutinį pokalbį.

Tuomet federalinis teisingumo ministras paskiria atrinktus kandidatus teisėjais ir prokurorais stažuotojais.

Visus pirmiau minėtus egzaminus laikyti ir pokalbius surengti galima tik vieną kartą; visa atrankos procedūra trunka apie 14 mėnesių.

Prireikus visapusiškai apmokyti teisininkai kviečiami teikti paraiškas laisvai teisėjo stažuotojo pareigybei. Jie turi dalyvauti pritaikytame pirminio mokymo etape ir laikyti papildomą egzaminą.

Pirminio mokymo forma ir turinys

Pirminio ketverių metų mokymo etape laikomasi į darbą orientuoto požiūrio. Tai reiškia, kad teisėjai stažuotojai ir prokurorai stažuotojai paskiriami į teismą arba prokuratūrą bet kuriuo jų pirminio mokymo metu.

Pagrindinė jų užduotis – padėti savo atitinkamam instruktuojančiam teisėjui ar prokurorui rengiant teismo sprendimus, organizuojant teismo posėdžius, atstovaujant prokuratūrai teismo procesų metu ir kt., prižiūrint atitinkamam instruktuojančiam teisėjui ar prokurorui.

Kiekvieno iš šių paskyrimų trukmė – nuo dviejų iki keturių mėnesių ir apima ne tik visų instancijų teismus (t. y. apylinkės teismus, apygardos teismus, aukštesnius apygardos teismus ir kt.), prokuratūras, bet ir advokatų kontorą.

Be šių teismo paskyrimų, visi teisėjai stažuotojai ir prokurorai stažuotojai dviem savaitėms paskiriami į nukentėjusiųjų apsaugos organizaciją, taip pat trims savaitėms – į įkalinimo įstaigą.

Be to, visi teisėjai stažuotojai ir prokurorai stažuotojai baigia teorinius kursus, apimančius civilinę teisę, baudžiamąją teisę, šeimos teisę, ES teisę, administracinę ir konstitucinę teisę, teisinius ir skaitmeninius įgūdžius ir kt.

Be to, kiekvienas teisėjas stažuotojas ir prokuroras stažuotojas turi baigti žmogaus ir pagrindinių teisių, taip pat Austrijos teisingumo istorijos mokymo programas.

Teorinius kursus sudaro pateiktys, darbas grupėse, praktiniai seminarai ir kt. Sprendžiant teisinius klausimus dažniausiai teisėjai ir prokurorai veikia kaip instruktoriai. Kalbant apie socialinių emocinių įgūdžių mokymą, pažymėtina, kad Austrijos teisminės institucijos daugiausia remiasi atitinkamos srities ekspertais.

Be nacionalinės mokymo programos, teisėjai stažuotojai ir prokurorai stažuotojai kviečiami dalyvauti tarptautinėje mokymo veikloje, pavyzdžiui, ETMT ir ERA organizuojamoje veikloje.

Pirminio mokymo ir kvalifikacijos kėlimo proceso nutraukimas

Baigiamasis egzaminas vyksta per paskutinius keturis pirminio mokymo etapo mėnesius (RStDG 20 straipsnis, žr. skirsnio „Bendras aprašymas“ pateiktą nuorodą). Jį sudaro du (civilinės ir baudžiamosios teisės) egzaminai raštu, kurių metu stažuotojas per dešimties valandų laikotarpį turi parengti po vieną sprendimą, pagrįstą faktinėmis teismo bylomis. Be to, baigiamąjį egzaminą sudaro egzaminas žodžiu prieš komisiją, kurioje dalyvauja keturi teisėjai ir (arba) prokurorai (vienas iš jų yra kompetentingo aukštesniojo apygardos teismo pirmininkas) ir advokatas. Egzaminas žodžiu apima baudžiamąją teisę, baudžiamąjį procesą, civilinę teisę, civilinio proceso

teisę, komercinę teisę, konstitucinę teisę, žmogaus ir pagrindines teises, administracinės teisės pagrindus, teismo posėdžių eigą, paslaugų teisę ir Europos teisę. Egzaminas žodžiu nėra viešas ir trunka bent dvi valandas. Egzaminas gali būti perlaikomas vieną kartą.

Sėkmingai išlaikius baigiamąjį egzaminą ir po ketverių metų pirminio mokymo, teisėjas stažuotojas gali būti paskirtas teisėju arba prokuroru. Šiuo tikslu stažuotojas turi pateikti paraišką dėl laisvos darbo vietos. Visų kandidatų eiliškumą nustato vienas ar du komitetai (priklausomai nuo pareigų, į kurias jie teikia paraišką), kuriuos sudaro teisėjų išrinkti teisėjai, remiantis jų tinkamumu eiti atitinkamas pareigas. Komitetas, atsižvelgdamas į kiekvieną laisvą pareigybę, federaliniam teisingumo ministrui teikia galutinį sąrašą, kuriame kandidatai nurodyti eilės tvarka, ir ministras, remdamasis galutiniu sąrašu, skiria teisėją arba prokurorą.

■ Paskutinis naujinimas: 19/05/2026

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.